

КОМИСИЯ ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР

София 1303, ул. „Шар планина“ №33, тел. 02/94 04 999,
кол център 0900 32 300,
e-mail: fsc_bg@fsc.bg, www.fsc.bg

В този брой:

Новини

- Капиталов пазар
- Застрахователен и здравноосигурителен пазар
- Пазар на допълнително пенсионно осигуряване
- Нормативна дейност

Събития

- 28 октомври 2008 г. Ап. Апостолов взе участие в конференцията „Финансовата криза - България в глобалната икономика“
- 16 октомври 2008 г. Ап. Апостолов и Б. Петков участваха в дискусия за отражението на финансовата криза върху застрахователния и осигурителния бизнес в България
- 31 октомври 2008 г. Ученици от Бургас се обучаваха на капиталов пазар

ЕС новини:

- Коментар на CESR за UCITS
- Изменение в Регламент (ЕО) 1004/2008 на ЕК от 15 октомври 2008 г.

Благотворителност

Пресцентър на КФН

Росица Евтимова
тел. 94 04 890
evtимова_r@fsc.bg

Теодора Панайотова
тел. 94 04 793
panayotova_t@fsc.bg

Адриана Андреева
тел. 94 04 582
andreeva_a@fsc.bg

Графичен дизайн
Дора Каменова
тел. 94 04 650
kamenova_d@fsc.bg

ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН

Брой 8, октомври 2008

Уважаеми читатели,

Продължаващата криза на световните финансови пазари и отражението ѝ върху реалната икономика продължава да е водеща тема не само сред бизнес средите, но и за обществото като цяло. Мащабите ѝ несъмнено показваха, че е необходим нов, глобален подход, включително и по отношение на регулациите на финансовите пазари, и по отношение на управлението на риска. Финансовата система и икономиката на България е част от глобалната, ние сме член на Европейския съюз.

В този смисъл мерките ни за справяне с настоящата ситуация са съобразени, от една страна, със спецификите и нуждите на нашата икономика, но, от друга, са част от комплексните решения на много по-широка общност. Затова в настоящото издание на информационния бюлетин акцентираме върху действията и предложенията за преодоляване на кризата на ниво Европейски съюз.

Апостол Апостолов,
председател на КФН

НОВИНИ

Капиталов пазар

- Два нови договорни фонда - „Кепитъл Маркетс Балансиран Фонд“ и „Кепитъл Маркетс Фонд Акции“ - ще започнат да набират средства, след като КФН издаде разрешение за управлението им на УД „Кепитъл Маркетс Асет Мениджмънт“ АД.
- Проспект за публично предлагане на емисия акции на „ФеърПлей Аграрен фонд“ АД беше потвърден от КФН. Емисията е в размер на 4 000 000 лв., а емисионната стойност на акциите

е в ценовия диапазон от 1,90 лв. до 2,70 лв. КФН потвърди проспектите за публично предлагане на акции на още три дружества - „Алу-пласт“ АД с емисия от 350 000 лв., „Холдинг Варна“ АД с емисия от 3 136 364 акции с емисионна стойност на акция от 22 лв. и „Север - Холдинг“ АД с емисия от 3 122 640 акции с емисионна стойност от 2,80 лв. за акция.

- КФН вписа в публичния регистър „Балканика Имоти“, както и емисията акции на дружеството размер на 650 000 лв.

- Осем нови последващи емисии бяха вписани в регистъра на КФН с цел търговия на регулиран пазар - „Форумком Фонд Имоти“ АДСИЦ с емисия от 1 094 740 лв., „ЗММ Металик“ АД с емисия от 8 241 000 лв., „ОПТЕЛА - Лазерни технологии“ АД с емисия от 8 820 000 лв., „Еуротерра България“ АД с емисия от 84 000 000 лв., „Ексклузив Пропърти“ АДСИЦ с емисия от 1 454 196 лв., „Слънчев ден“ АД с емисия от 10 854 367 лв., „Спарки“ АД с емисия от 9 000 000 лв. и „Балкантурист Елит“ АД с емисия от 28 926 960 лв.

Застрахователен пазар

- През октомври КФН издаде лиценз за извършване на дейност по доброволно здравно осигуряване на „Здравноосигурителен фонд Европа“ АД, гр. София, ул. „Цанко Церковски“ № 67 А. Дружеството ще предлага здравноосигурителните пакети: „Подобряване на здравето и предпазване от заболяване“; „Извънболнична медицинска помощ“; „Болнична медицинска помощ“; „Услуги, свързани с битови и други допълнителни условия при предоставяне на медицинска помощ“ и „Възстановяване на разходи“.
- Нови 6 застрахователни брокери бяха вписани в регистъра през октомври: „Скай Лайн“ ЕООД - Пловдив, „Инчкейп Брокеридж България“ ЕООД - София, „Корпорекс БГ“ ООД - София, „Лаки Брокерс“ ЕООД - Стара Загора, „ЗП Либра“ ООД - Варна, и „Български брокер“ ООД - София.

Данни за застрахователния пазар и пазара по доброволно здравно осигуряване към края на месец август 2008 г.

- За периода януари - август 2008 г. записаните премии в общото застраховане са в размер на 953 544 хил. лв., а в живото застраховането - на 171 058 хил. лв. Ръстът спрямо същия период на предходната година е съответно 22,4 % и 23, 8%, или общо за застрахователния сектор - 22,6 %.
- Увеличението на премийния приход за целия общо-застрахователен сектор в абсолютна стойност е 174 193 хил. лв., като най-голям принос в него от 96 668 хил. лв. има застраховка „Автокаска“, следвана от „Гражданска отговорност, свързана с притежаването и използването на МПС“ от 52 411 хил. лв. и имуществените застраховки от 11 368 хил. лв.
- Най-голям относителен дял в премийния приход, реализиран от живото застрахователните дружества към края на август 2008 г., продължава да заема застраховка „Живот“ и рента. Реализираните приходи по този вид застраховка възлизат на 124 861 хил. лв. и формират 73,0 % от премийния приход, генериран в сектора.
- В доброволното здравно осигуряване за периода януари - август 2008 г. премийният приход възлиза на 21 220 хил. лв., с което се отчита ръст от 10,1 % на годишна база.
- Броят на здравноосигурените лица в дружествата по доброволно здравно осигуряване по действащи договори към 31.08.2008 г. възлиза на 338 760.

Пазар на допълнително пенсионно осигуряване

- Нова професионална схема на предприятие - осигурител беше вписана във водения от комисията публичен регистър. Професионалната схема се управлява от пенсионноосигурителна компания „ДСК-Родина“ АД във фонда за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми. Предприятието осигурител, учредило схемата, е „МЕКОМ“ АД
  - Управление „Осигурителен надзор“ на КФН определи минимална доходност в размер на -0,64 % на годишна база от управлението на активите на универсалните пенсионни фондове (УПФ) за предходния 24-месечен период от 29.09.2006 г. до 30.09.2008 г. За професионалните пенсионни фондове (ППФ) за същия период е определена минимална доходност в размер на -1,56 % на годишна база. Среднопретеглената доходност на УПФ за същия период, изчислен на годишна база, е 2,36 %, а за ППФ съответно е 1,44 %.
  - Всички фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване са постигнали доходност над определеното минимално равнище на доходността за съответния вид фонд. От изчислените данни се вижда, че въпреки разпределянето на инвестициите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване в разнообразни активи доходността е повлияна от спадащите цени на финансовите пазари. Важно е да се подчертае, че обявената минимална доходност е за конкретен двугодишен период, върху който значително влияние оказва световната финансова криза и в частност отражението ѝ върху БФБ. Пенсионните фондове са дългосрочни инвеститори и във връзка с това постигнатите инвестиционни резултати за сравнително кратки периоди от време не са определящи за крайния резултат, който ще се постигне в процеса на дългосрочното инвестиране на средствата на осигурените лица.
- #### **Нормативна уредба**
- През октомври КФН прие следните нормативни документи:
- Практика по чл. 176, ал. 1, т. 7 във връзка с т. 2 от Кодекса за социално осигуряване относно инвестирането на средствата на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване в конвертируеми облигации
  - Проект на Наредба за определяне на документите и реда за съставянето им при пътнотранспортни произшествия и реда за информиране между Министерството на вътрешните работи, Комисията за финансов надзор и Информационния център към Гаранционния фонд.
  - Практика във връзка със срока по чл. 16, ал. 6 и 7 от Кодекса за застраховането.
- Коментари на КФН във връзка с тълкуването и прилагането на Наредба № 16 за условията и реда за извършване на маржин покупки, къси продажби и заем на финансови инструменти са публикувани на интернет страницата на КФН в раздел „Нормативна уредба“, „Коментари“.

СЪБИТИЯ

Председателят на КФН Апостол Апостолов взе участие в конференцията „Финансовата криза - България в глобалната икономика“

На 28 октомври 2008 г. в София се проведе конференция тема „Финансовата криза - България в глобалната икономика“, организирана от вестник „Капитал“. Събитието събра представители на бизнеса и държавната администрация, като сред участниците бяха министърът на финансите Пламен Орешарски, вицепремиерът Ивайло Калфин, управителят на БНБ Иван Искров. Председателят на КФН Апостол Апостолов изнесе презентация на тема „Финансовата криза и отражението ѝ върху България“.

Системен риск за финансовите пазари към момента не се наблюдава: и институциите, и участниците са стабилни и работят добре - коментира г-н Апостолов. Според него спадът на капиталовия пазар се дължи основно на отлива на големите чуждестранни инвеститори. *Капиталовият пазар пострада заради слабата си ликвидност и зависимостта си от чуждите инвестиции.*

Наблюдава се изтегляне на голяма част от портфейлните инвеститори у нас, а причината е, че пазари като тези в България, Хърватия и Румъния не са техен приоритет. Много по-важни за тях са големите пазари - допълни председателят на КФН. В презентацията си г-н Апостолов наблегна на мерките във връзка с финансовата криза, които са предприети от Европейския съюз.

Апостол Апостолов съобщи, че се предвижда интензивно ежедневен сътрудничество (създаване на надзорни колегии) между надзорните органи на национално, европейско и глобално ниво. Сред най-съществените стъпки за преодоляване на кризата са:

Включване на европейско измерение в мандатите на националните надзорни органи

Засиленото европейско измерение би способствало националните надзорни органи да разглеждат проблемите, свързани със стабилността в други държави - членки на ЕС, при изпълнението на своите функции, както и да прилагат насоките и препоръките, приети от европейските комитети от ниво 3 в съответствие с процедурата „приложение или обяснение“.

Идея за Паневропейска финансова регулаторна институция

Ограниченият ефект на мерките, взети от националните финансови регулаторни органи, и нуждата от засилване на правилата по отношение на счетоводството и прозрачността на частните и публични финансови институции доведе до ново разглеждане на идеята за създаване на международен регулатор.

Звено за действие в случаи на финансови кризи (Financial crisis cell)

Обсъжда се механизъм за предприемане на бързи и ефективни действия при кризисна ситуация, за неформално предупреждение и обмяна на информация. Той ще включва представители на

председателството на ЕС, президента на Комисията, президента на Европейската централна банка (заедно с представители на други европейски централни банки), президента на „Eurogroup“ и представители на правителствата на държавите членки. Този механизъм ще се базира на съществуващите административни структури. Той може да бъде активиран във всеки момент от всяка държава членка, която се сблъсква с кризисна ситуация, и ще осигури навременния и конфиденциален обмен на информация между институциите и всички страни членки. Този механизъм ще способства и за добрата координация на настоящите и последващи действия.

Забрана на късите продажби на някои инструменти на няколко пазара

В случаи на криза значителни спекулативни къси продажби на ценни книжа могат да имат негативен ефект върху развитието на фондовите борси и компаниите. В следствие на ситуацията на пазара много надзорни органи временно забраняват късите продажби на финансови инструменти или засилват съответния надзор на пазара.

Изменение на Директивата за капиталовите изисквания с цел засилване на правилата за стабилност

**Апостол Апостолов и Бисер Петков
участваха в дискусия за отражението на финансовата криза
върху застрахователния и осигурителния бизнес в България**

Председателят на КФН Апостол Апостолов и заместник-председателят Бисер Петков взеха участие в дискусия на тема „Глобалната финансова криза и влиянието ѝ върху развитието на застрахователния и осигурителния бизнес в България“. Събитието беше организирано от фондация „Проф. Д-р Велеслав Гаврийски“ със съдействието на Висшето училище по застраховане и финанси. Лектори бяха проф. д-р ик. н. Димитър Иванов и доц. Пламен Пътев, които направиха своите прогнози за отражението на световната финансова криза в България и подчертаха необходимостта от набелязването на конкретни мерки, с които щетите от кризата да се сведат до минимум. Участие във форума взеха представители на застрахователния и осигурителния бранш в България, както и представители на академичните среди.

**Ученици от XII клас от Търговската гимназия в Бургас
се обучаваха на капиталов пазар на 31 октомври 2008 г.**

На 31 октомври 2008 г. ученици от XII клас от Търговска гимназия - Бургас дойдоха в София заедно със своята учителка Магда Вълчева на еднодневно обучение за развитието на капиталовия пазар в България, организирано от Комисията за финансов надзор. Магда Вълчева е една от учителките, които традиционно участват в едноседмичната образователна програма през априлската ваканция, която КФН организира всяка година за гимназисти. Виждайки практическата полза от това обучение, г-жа Вълчева прояви инициативата да доведе целия си XII клас на обучение в София. На 30 октомври те посетиха БНБ, а целия следващ ден бяха обучавани на капиталов пазар. До обяд в сградата на комисията учениците слушаха лекцията на Росица Евтимова „Комисия за финансов надзор - функции, структура, дейност“ и тази на Борислав Богоев на тема: „Капиталовият пазар в България. Структура на българския капиталов пазар“.

Следобед класът посети Българската фондова борса, където експерти демонстрираха как на практика се търгува с ценни книжа. Учениците се запознаха и с работата на инвестиционен посредник, като посетиха ИП „Елана“.

Това посещение е част от разработените от КФН еднодневни образователни модули, които, като допълнение към учебния план, да подпомогнат практическото обучение на учениците, свързано с организацията и развитието на капиталовия пазар у нас.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ: НОВИНИ

CESR предостави отговора си на искане на ЕК за съдействие относно паспорта на управляващите дружества на Предприятията за колективно инвестиране в прехвърляеми ценни книжа (ПКИПЦК) - UCITS

Европейската комисия поиска съдействие от Комитета на европейските регулатори по ценни книжа (CESR) на 16 юли 2008 г. относно надзорни въпроси, които биха възникнали, в случай че ПКИПЦК е управлявано от управляващо дружество, разположено в друга страна членка (паспорт на управляващата компания). Искането последва публикуването на предложенията на Комисията за подобрена рамка на ЕС за инвестиционните фондове, която да бъде въведена чрез промени на Директивата относно ПКИПЦК. Искането на Комисията от CESR е предназначено да улесни разработването на разпоредби, позволяващи въвеждането на паспорта за управляващо дружество съгласно условия, които са съвместими с високо ниво на защита на инвеститорите. Комисията заяви, че след получаване на мнението на CESR тя има за цел да излезе с подходящо законодателно предложение за неговото приемане по време на текущото законодателство.

В консултацията на CESR се коментират следните ключови въпроси :

Определение на domicili: CESR определя подробни разпоредби, предназначени да осигурят яснота относно държавата членка по произход на управляващото дружество, ПКИПЦК и депозитара. Този раздел включва въвеждането на ново понятие: местна точка за контакт, която трябва да бъде установена за дистанционно управлявани договорни фондове.

Приложим закон и надзорни отговорности: Консултацията на CESR включваше подробни разпоредби относно приложимото право и разпределение на отговорностите както в случай на свободно предоставяне на услуги, така и

услуги, предоставени чрез клон. Този раздел също излага разпоредби, предназначени да улеснят сътрудничеството между компетентните институции, включително взаимно делегиране на надзорни задачи и възможността да се установят колегии от надзиратели.

Процедури за оторизиране на фондове на ПКИПЦК, чието управляващо дружество е установено в друга държава членка: Консултацията определя ясно процедурата, която трябва да бъде следвана, когато се оторизира ПКИПЦК съгласно рамката на паспорта на управляващото дружество. Това включва разпоредби относно условията, при които компетентната институция на държавата членка по произход на ПКИПЦК трябва да одобри избора на управляващото дружество.

Непрекъснат надзор на управлението на фонда: Консултацията на CESR определя подробни разпоредби относно потока на информация от участващите компании към компетентните институции и между самите компании. Има също така разпоредби, отнасящи се за ролята на одиторите в контекста на паспорта.

Разглеждане на нарушения на норми, регулиращи управлението на фонда: Консултацията разглежда обстоятелства, при които компетентна институция желае да предприеме принудителна мярка срещу компания, установена в друга държава членка. Има и конкретни разпоредби, предназначени да осигурят справедливо третиране на притежателите на дялове в случай на нарушение.

Консултацията на CESR е публикувана на интернет страницата на КФН в раздел „ЕС информация“, „ЕС новини/уведомления“.

С Регламент (ЕО) 1004/2008 на ЕК от 15 октомври 2008 г. се въвеждат изменения по отношение на финансовата отчетност на дружествата, които представят своите финансови отчети в съответствие с МСС 39 и МСФО 7

На 16 октомври 2008 г. в Официалния вестник на Европейския съюз бе публикуван Регламент (ЕО) 1004/2008 на Европейската комисия от 15 октомври 2008 г. Този регламент изменя Регламент (ЕО) 1725/2003 относно приемането на някои международни счетоводни стандарти по отношение на международния счетоводен стандарт (МСС) 39 и Международния стандарт за финансово отчетване (МСФО) 7 и е в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета за прилагането на международните счетоводни стандарти.

Регламент (ЕО) 1004/2008 изразява усилието на Европейската комисия за преодоляване на финансовата криза и е подкрепен единодушно от всички страни - членки на ЕС. Измененията целят да предоставят на дружествата същата гъвкавост, с каквато разполагат

компаниите в САЩ, да прекласифицират облигации, „държани за търгуване“ в „държани за падеж“, за да се избегнат пазарните колебания и нестабилност във финансовите отчети на дружествата в моменти на криза.

На 13 октомври 2008 г. Съветът по международни сче-то-водни стандарти (IASB) прие изменения на МСС 39 и МСФО 7, които позволяват прекласифицирането във финансовите отчети на дружествата на някои финансови инструменти от категория „държани за търгуване“ при „необичайни обстоятелства“. Корекцията дава възможност на дружествата да не използват принципа на справедлива стойност, който досега беше задължителен при оценяването на финансовите активи. Ще могат да се класифицират като амортизирани инструменти, като няма да се налага да се отчита обезценяването им на пазара, а капиталовата печалба ще се разпределя

равномерно през живота на актива.

Регламент (ЕО) 1004/2008 е приет в условията на необичайни обстоятелства, и по-конкретно настоящите финансови сътресения. Предвид факта, че някои финансови инструменти вече не се търгуват или свързаните с тях пазари не са активни или са в затруднение, е необходимо настоящите изменения, позволяващи прекласифициране на някои финансови инструменти, да бъдат приведени в действие незабавно.

Във връзка с това измененията на МСС 39 и МСФО 7 ще бъдат прилагани от дружествата от 1

юли 2008 г. Регламент (ЕО) 1725/2003 се изменя, а действието на Регламент 1004/2008 от 15 октомври 2008 г. е ретроактивно и ще се прилага пряко и задължително в своята цялост във всички държави - членки на ЕС. Действието му засяга всички публични дружества, които представят своите финансови отчети в съответствие с МСС 39 и МСФО 7.

Регламент (ЕО) 1004/2008 и Регламент (ЕО) 1725/2003 са публикувани на интернет страницата на КФН, раздел „ЕС Законодателство“, „Регламенти с пряко действие“.

БЛАГОТВОРИТЕЛНОСТ

За пореден път служителите на Комисията за финансов надзор бяха организатори и участници в благотворително мероприятие, посветено на децата, лишени от родителски грижи, от дома в с. Тотбелен. Инициативата се проведе под формата на благотворителен търг, на който бяха предложени изработени от децата в дома картини, изрисувани керемиди, декорирани чаши. С ентузиазъм и огромно желание служителите на КФН участваха в търга, спореха, наддаваха и накрая купуваха предметите на децата за суми, достойни за произведения на изкуството, сътворени от известни художници. Общо 18 детски произведения събраха 1126 лв.- сума,

която надскочи всички очаквания и предварителни прогнози.

Сред най-желаните произведения бяха керемидата с белия кон на Емилия, която след изключително оспорвано наддаване бе продадена за 210 лв., и керемидата с цветята на Джако, чиято цена достигна 150 лв.

Несъмнено талантът на малките художници и приложници беше високо оценен, но не по-малко важна за хората беше възможността да помогнат, да дарят по-добър живот и топлина на малчуганите. И наистина, децата ще бъдат стоплени през зимните месеци с дрешките, които ще бъдат закупени със събраните средства.

Част от творбите на децата, участвали в търга